

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

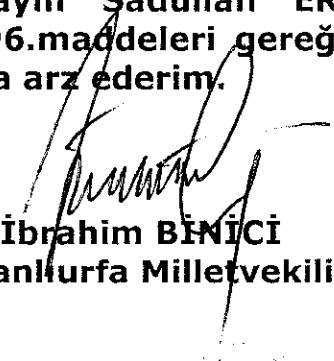
Sayı: 281

Tarih: 04.03.2010

13103

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Sadullah ERGİN tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İbrahim BİNİCİ
Şanlıurfa Milletvekili

Cezaevleri uygulamalardan kaynaklı sorunlar nedeniyle çeşitli sorunların bir araya geldiği ve çözülemediği yerler haline gelmiştir. Hükümlü ve tutukluların sağlık başta olmak üzere iletişimden açık görüş haklarına kadar en temel hakları ellerinden alınmış olup, tüm bu olumsuzluklar içinden çıkılmaz bir hal almıştır. Bahse konu olumsuzlukların bir nedeni de var olan hükümlerin uygulanmamasıdır. Şöyle ki;

1-) **5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun (CGTİK) m. 25/c** bendi gereğince ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası hükümlülerinin **aynı cezaevinde kalan hükümlülerle temasta bulunma hakkı** vardır. Yine, Adalet Bakanlığı'nın **22.01.2007 gün ve 45/1** sayılı genelgesinin Üçüncü Bölümü "Ortak Etkinlikler" başlığı altında yer alan **13. maddesinde** "Güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutuklular, 10 kişiyi aşmayacak gruplar halinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebilir. Bu faaliyet hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılır." Şeklinde bir düzenleme de mevcuttur. Kaldı ki, sohbet hakkı olarak adı geçen bu hak kişinin vazgeçemeyeceği en temel haklardan birisini teşkil etmektedir.

2-) Mahpusların **TV yayınlarını izleme hakkı** günlük yaşam haklarından olup CGTİK m 67 ile düzenlenmiştir.

3-) Mahpusların **telefon ile haberleşme hakkı** CGTİK m. 66'da düzenlidir.

4-) CGTİK m. 83 gereğince mahpusun akrabaları dışında **üç kişiyle haftada bir ziyaret edilebilme hakkı** istisna ve kısıtlama içermeyen bir düzenleme olarak yer almaktadır.

5-) CGTİK m. 83/3 fıkrası ve Adalet Bakanlığı'nın "Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında" yönetmeliğin 5/c bendi gereğince tüm mahpusların ayda bir kez **"açık görüş"** yapma hakkı düzenlenmiştir. Bu da istisna içermeyen bir haktır.

6-) Yine, Türkiye'deki tüm cezaevlerinde mahpusların diledikleri kitabı yanlarında bulundurabilme hakları vardır. 2005 yılı öncesinde F tipi cezaevlerinde mahpusların yanlarında sadece üç kitap bulundurabileceklerine dair Adalet Bakanlığı genelgesi 2005 yılında yürürlüğe giren CGTİK ile hükümsüz kalmıştır.

Ancak ne var ki; tüm bu hükümler yazılı birer kural olmanın ötesine geçmemekte, hükümlü ve tutuklular yasalar ile düzenlenmiş olan haklarından dahi yararlanamamaktadırlar. Kişilerin tutuklu ve hükümlü olmaları birbirleri ile temas ve iletişim halinde olmalarını engelleyici bir vakıa yaratmamaktadır. Buna karşın uygulamada tutuklu ve hükümlüler tüm insan haklarından mahrum edilmektedir. Devletin görevi, cezaevindeki kişileri toplumdan ve en temel haklarından soyutlamak değildir. Aksine devletin görevi kendi sorumluluğunda olan bu kişilerin cezaevinin olumsuz koşullarından en az etkilenmelerini sağlayarak cezaevinden çıktıklarında toplum ile sağlıklı iletişim halinde olabilmelerini sağlamak olmalıdır.

Bu bağlamda;

1-) Bakanlığınızın 45/1 sayılı genelgesinde yer alan tutuklu ve hükümlülerin sohbet hakkına ilişkin düzenlemenin uygulanmamasının nedeni nedir?

2-) Bahse konu genelgenin uygulanmayışı hukuksuzluğu ve keyfiyeti yansıtmıyor mu?

3-) Cezaevlerindeki sorunların kaynakları nelerdir? Genel olarak yasa ve genelge hükümlerinin uygulanmama nedenleri nelerdir?

4-) Cezaevlerinde yasalarca konulan hak ve kuralların uygulanmayışı hususunda bir inceleme başlatmayı düşünüyor musunuz?

5-) Cezaevi görevlilerine ilişkin yasa ve genelgelerin uygulanışı doğrultusunda bir eğitim çalışması yapmayı düşünüyor musunuz?